

AMATERSKO GLEDALIŠČE KUD JANKO KRMELJ
RETEČE-GORENJA VAS

Za občinsko mejo

Ko so 8. marca gledališčniki iz Reteč — Gorenje vasi zaigrali na medvoškem odru, pred nabito polno dvorano žensk, so bili vsi zadovoljni: igralci, ker jim je predstava tekla gladko in gledalci, ki niso pričakovali tako dobre predstave.

Zapisano je dokaz več, da se med seboj slabo poznamo, kajti amatersko gledališče kulturnega društva Janko Krmelj deluje v Retečah, ki so le nekaj kilometrov oddaljene od Sore ali Medvod. Očitno pa je občinska meja na reki Sori bolj nepremostljiva kot državna. Pred desetletjem so namreč kulturna društva na obrobju občin med seboj dobro sodelovala in redno izmenjavala kulturne stvaritve. Krivdo za slabše povezovanje gre pripisati številnim slabostim kulturne politike in kroničnemu pomanjkanju finančnih sredstev za amatersko kulturo, navsezadnje pa tudi menjavi generacij, ki delujejo v kulturnih društvih.

Zamenjava generacije je vidna tudi v amaterskem gledališču iz Reteč, saj med 15 zanesenjaki ni nikogar, ki bi bil starejši kot trideset let. Starejša generacija, ki je delovala v gledališču od vojne, je preprosto nehala z delom in se umaknila v svoje spomine na odrske deske. Mladi, zvečine sinovi in hčere nekdanjih igralcev, pa so se spoprijeli s to

zvrstjo umetnosti, kakor vedo in zmorejo.

Znajo in zmorejo že veliko, a žal se spoprijemajo s številnimi težavami. Nekaj igralcev je že zaposlenih, v glavnem na izmenskem delu, drugi študirajo, najtežje pa je takrat, ko vpokličejo k vojakom igralca, ki se je že naučil vloge. Težko je tudi s strokovnim kadrom. Režijo predstave, ki so jo okoli osmega marca uprizarjali na medvoškem odru, je prevzel član gledališča, ki ima največ igralskih izkušenj, ostale naloge pa so si razdelili med seboj glede na poklicno znanje. Nihče med njimi še ni bil na režiserskem tečaju ali igralski šoli, kar pa nameravajo s pomočjo občinske ZKO popraviti že v letošnjem letu. Težje bo z denarjem, saj ga nima niti ZKO, še manj pa društvo, v katerem delujejo in v katero so vključeni tudi pevci in tamburaši. Prostore za dejavnost bodo skušali urediti in posodobiti sami s prostovoljnimi delom, denar za regulatorje svetlobe in reflektorje pa bodo skušali zbrati s predstavami in drugo dejavnostjo.

Trdno so se odločili, da bodo poleg več in bolj pogosto sodelovali tudi s sosednjimi amaterskimi gledališči ter si tudi s tem bogatili izkušnje in znanje.

Brane Praznik

KULTURNA NEDEJAVNOST V VODICAH

Tudi Kopitarja bi zaskrbelo

Že vrsto let ugotavljamo, da je amaterska kulturna dejavnost najbolj razvita v krajih, ki so relativno najbolj oddaljeni od središča občine in s tem tudi od centra mesta, kjer je locirana večina profesionalnih kulturnih ustanov. Glavni razlogi za to so najverjetneje slabše prometne zveze s centrom mesta, deloma pa tudi primarna vaška skupnost, ki v večini teh krajev še funkcionira. Omenjeno velja predvsem za Soro, Pirniče, Senico in deloma za Medvode. Žal moramo tudi tokrat ugotoviti, da izjeme potrjujejo pravila. V tem primeru so takšna izjema Vodice pri Ljubljani.

Vodice niso niti po številu prebivalcev niti po površini prav majhen kraj in tudi dve, za takšen kraj vsaj solidni dvorani premorejo (dvorana KS v Vodicih in dvorana v Bukovici). In če je v preteklosti marsikje, kot se reče, »bog s praznim žakljem mahal«, Vodice na srečo to ni doletelo. Tu imam v mislih vsaj Jerneja Kopitarja, ki je bil rojen v Repnjah in katerega obnovljena rojstna hiša bi prav tako lahko postala pomemben krajevni kulturni center.

Toda vsem omenjenim pozitivnim dejstvom navkljub kulturna dejavnost v Vodicih stagnira. Lansko leto je, zaradi problemov s strokovnim vodenjem (začasno?) prenehal delovati Mešani pevski zbor »Jakob Aljaž«, ki je vrsto let združeval pevce s tega območja in trenutno v kraju aktivno deluje le Godbeno društvo Vodice, ki ima 40 godbenikov. To je za takšen kraj vsekakor premalo, poleg tega pa

pihalni orkester združuje le manjši del krajanov, ki se želijo s kulturo aktivno ukvarjati.

Kljub temu, da problem pridobivanja mentorjev in strokovnih sodelavcev ter majhno število industrijskih obratov v kraju (sponzorji!) ni zanemarljiv, ima kraj vsaj nekaj možnosti za uspešno razvijanje kulturnih dejavnosti, ki jih do sedaj ni ali pa jih je premalo izkoristil. Na obe dvorani in na obnovljeno rojstno hišo Jerneja Kopitarja sem že opozoril, menim pa, da tudi Šolsko kulturno društvo na osnovni šoli Franca Marna v Vodicih premalo dejavno posega v razvoj krajevne kulture. Ne bi rad ostal pri kulturniško-aktivističnih »floskulah«, da Janez zna to, kar se Janezek nauči, tudi ne bi rad ponavljal, da ima boljši odnos do kulture tisti, ki se z njo aktivno ukvarja, vendar kultura v vsakršnem pogledu nikakor ni zanemarljiv element za razvoj kraja. Če nič drugega, je kultura povezujoč faktor, ki združuje ljudi z različnimi interesi in sposobnostmi ter jih navaja na strpni in kulturni dialog, kar je pomemben dejavnik za vso družbenopolitično življenje v kraju.

Svet je vse manjši zaradi razvoja prometnih, poštinih in drugih zvez. Nova obvoznica je zmanjšala tudi razdaljo med Vodicih in Ljubljano in če želje niso le želje, se lahko po tej obvoznici pripelje kakšen mentor ali strokovni sodelavec tudi do Vodice. Sicer pa: ali ne pišemo povsod (celo na razglednice in pisma) Vodice pri Ljubljani??!!

Milan Pirker

Šmarna gora na razglednicah

Tretjega aprila bodo v Domu krajanov krajevne skupnosti Edvarda Kardelja v Tacnu odprli razstavo razglednic z motivi Šmarne gore. Ljubitelj tega našega priljubljenega primestnega očaka si bodo tako lahko ogledali okoli 150 najrazličnejših razglednic. Najstarejša je iz prejšnjega stoletja, številne pa so tudi s sodobnimi motivi.

Razstavo je pripravila skupina Mlado klasje, razglednice pa so darovali zasebni zbiralci, zbrali pa so jih tudi po knjižnicah, muzejih, brskali po zgodovinskih arhivih, prispevali pa so jih tudi člani sekcije zbiralcev razglednic pri Numizmatičnem društvu Slovenije, ki je tudi organizator kulturnega programa. Na njem bodo sodelovali člani mešanega pevskega zbora in tamburaške skupine pri KUD Ivan Novak-Očka iz Tacna ter skupina Mlado klasje iz Stanežič.

Andrej Mrak

